gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Jan Peters CDA
Datum indiening vraag: 2 september 2026
Datum verzending antwoord: 8 september 2026

Politieke Avond van: 08 september 2026
Raadsvergadering van: Beeldvorming Bestuursrapportage 2026

Onderwerp: Bestuursrapportage 2026

De Bestuursrapportage is voor de gemeenteraad een belangrijk instrument om gedurende het jaar zicht te houden op de financiële positie, de voortgang van beleid en de ontwikkeling van risico's. De Berap is daarmee niet alleen een financieel overzicht, maar ook een wezenlijk onderdeel van de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

De CDA-fractie waardeert de inspanning die in deze Berap is gestoken, maar constateert dat het document op onderdelen minder inzichtelijk is dan in voorgaande jaren: de onderbouwing en presentatie van financiële en beleidsmatige informatie verschillen per onderdeel, waardoor de ontwikkeling van de begroting en de structurele gevolgen lastiger te beoordelen zijn. De raad heeft het college vorig jaar bovendien meegegeven dat de Berap geen instrument is om nieuw beleid in op te nemen.

Met onderstaande vragen wil de CDA-fractie niet alleen duidelijkheid over losse mutaties, maar vooral over de onderlinge samenhang, de structurele gevolgen en de mate waarin de raad zijn kaderstellende en controlerende rol kan blijven vervullen.

Vraag 1: Nieuwe kredieten en beleidskeuzes via de Berap

De Bestuursrapportage is naar haar aard bedoeld om de raad te informeren over de voortgang en financiële afwijkingen van reeds vastgesteld beleid. In deze Berap vraagt het college de raad echter tegelijkertijd om een reeks nieuwe of aanvullende besluiten te nemen, waaronder: nieuwe investeringskredieten (onder meer €300.000 voor elektrische dienstauto's inclusief parkeerplaats, €100.000 voor de pumptrack Borculo en €100.000 voor het vitaal sportpark Neede), nieuw vast te stellen afschrijvingstermijnen (onder meer 20 jaar voor het Busplein Neede, 35 jaar voor verlichting van de oude N18 en 1 jaar voor de voorbereidingskosten Neede Noord-Oost/'t Timpke), forse onttrekkingen aan reserves en een reservering van €1 miljoen voor Nieuwe Energie die feitelijk pas in 2027/2028 wordt besteed. Bij het bijbehorende raadsvoorstel staat onder "Alternatieven" steeds "Niet van toepassing".

Wij vragen het college daarom, per beslispunt van deze Berap (beslispunten 6 tot en met 17):

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

a. aan te geven of het gaat om uitsluitend technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit (met vermelding van dát besluit, inclusief datum en besluitnummer), of om een feitelijk nieuwe inhoudelijke of financiële keuze;

b. voor elk beslispunt dat een nieuwe keuze bevat, per krediet of investering de noodzaak, de daadwerkelijk onderzochte alternatieven, de investeringsraming, de structurele lasten en de beheer- en onderhoudskosten te specificeren;

c. aan te geven of er vóór beschikbaarstelling van deze kredieten al verplichtingen zijn aangegaan, en zo ja: welke, met wie en voor welk bedrag;

d. helder te maken welk criterium het college hanteert om te bepalen of een nieuw financieel besluit via de Berap, via een afzonderlijk raadsvoorstel of raadsbrief aan de raad, of via de Begroting/Perspectiefnota wordt voorgelegd; en

e. gemotiveerd aan te geven waarom deze kredieten en keuzes nu via de Berap aan de raad worden voorgelegd, en niet als zelfstandige kredietaanvragen via een afzonderlijk raadsvoorstel of raadsbrief aan de raad — zodat de raad een eigenstandige afweging over nut en noodzaak kan maken, los van de bredere Berap-besluitvorming.

Antwoord:

De bestuursrapportage is een document in de planning en controlcyclus. In hoofdzaak is de bestuursrapportage een document waarin de stand van zaken in het lopende begrotingsjaar wordt weergegeven. De bestuursrapportage bieden wij u aan met een voorstel. Dit voorstel bevat beslispunten voor uw raad, die voortvloeien uit de opgemaakte stand van zaken en waar u apart op kunt besluiten.

Het beschikbaar stellen van een krediet betekent niet dat er sprake is van nieuw beleid. Een krediet is noodzakelijk om uitgaven te doen waarvan de lasten over een langere periode via afschrijving in de begroting komen. Dit betekent dat voor budgetten die de raad al heeft geautoriseerd in de begroting toch nog een kredietaanvraag nodig is. Hierna geven we voor de beslispunten 6 tot en met 17 antwoord op uw deelvragen.

6. Een bedrag van € 148.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor het Busplein Neede.

a. *Dit is een technisch/administratieve wijziging.*
   Als afschrijvingslasten worden gedekt uit een reserve loopt die via de reserve investeringen. Afschrijvingslasten ontstaan in het jaar na gereedkoming van een investering. Tot die tijd staat

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

het benodigde bedrag voor dekking in de reserve bestuurlijke claims.
Dit is beleid op basis van de nota reserve en voorzieningen.

7. *De afschrijvingstermijn voor het Busplein Neede vaststellen op 20 jaar.*

    a. *Dit is een nieuwe keuze*

    b. *De investering in het Busplein Neede valt niet goed te vatten onder een van de bestaande categorieën voor afschrijving in de financiële verordening. Volgens de verordening kan de gemeenteraad een afwijkende termijn vaststellen. De voorgestelde termijn past het best bij de investering.*

    e. *Dit benodigde financieel technische besluit kwam naar voren bij het opstellen van de bestuursrapportage. Dit is was het eerste moment om dit besluit voor te leggen.*

8. *Een bedrage van € 237.000 overhevelen van de reserve bestuurlijke claims naar de reserve investeringen ter dekking van de afschrijvingslasten voor openbare verlichting langs de oude N18.*

    a. *Dit is een technisch/administratieve wijziging.*
    Als afschrijvingslasten worden gedekt uit een reserve loopt die via de reserve investeringen. Afschrijvingslasten ontstaan in het jaar na gereedkoming van een investering. Tot die tijd staat het benodigde bedrag voor dekking in de reserve bestuurlijke claims.

    Dit is beleid op basis van de nota reserve en voorzieningen.

9. *De afschrijvingstermijn voor de openbare verlichting vaststellen langs de oude N18 op 35 jaar.*

    a. *Dit is een technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit. (Financiële verordening 2025, 15 oktober 9d.)*

10. *Een bedrag van € 895.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijk claims ter dekking van de voorbereidingskosten in Neede Noord Oost,*

    a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. (Ontwerpscenario en sociale wijkontwikkeling Neede Noord Oost, 4 juli 2023, 5c)*

    Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

11. *Een bedrag van € 180.000 onttrekken aan de reserve bestuurlijke claims ter dekking van de voorbereidingskosten van sporthal bij 't Timpke.*

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. (Businesscase uitbreiding 't Timpke met 2 zaaldelen, 15 april 2025, 9a)*

   Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

12. *De afschrijvingstermijn voor de voorbereidingskosten van Neede Noord Oost en 't Timpke vaststellen op 1 jaar.*

    a. *Dit is een nieuwe keuze;*

    b. *Voorbereidingskosten schrijven we volgens de financiële verordening in 5 jaar af. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording mag dit ook in een keer. Omdat deze voorbereidingskosten gedekt worden uit een reserve is het handiger om de lasten in een keer te verrekenen met de reserve. De lasten zijn daarmee ook gelijk uit de begroting.*

    e. *Dit benodigde financieel technische besluit kwam naar voren bij het opstellen van de bestuursrapportage. Dit is was het eerste moment om dit besluit voor te leggen.*

13. *Een bedrag van € 748.000 onttrekken aan de reserve onderwijshuisvesting ter dekking van het afschrijven van de boekwaarde van de panden aan de Wheemerstraat 15A in Neede.*

    a. *Dit is een technisch/administratieve verwerking. Op basis van de Nota reserves en voorzieningen.*

       Onttrekkingen aan reserves moeten op basis van de financiële verordening door de raad worden besloten.

14. *Een krediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van elektrische dienstauto's en de aanpassing van de parkeerplaats.*

    a. *Dit is een technische/administratieve verwerking van een eerder raadsbesluit (Begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029).*

       Op basis van de financiële verordening moet de raad een investeringskrediet beschikbaar stellen. Het krediet is benodigd om dienstreizen duurzamer te maken. De lasten die voortvloeien uit dit krediet zijn opgenomen in de begroting en leiden niet tot extra lasten.

    c. *Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.*

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een gedekt krediet om een andere invulling van bestaand beleid mogelijk te maken. Het eerstvolgende P&C document is dan een goede mogelijkheid.

15. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een pumptrackbaan in Borculo.

a. Dit is een nieuwe keuze.

b. Er is hier sprake van een inwonersinitiatief waar geen middelen voor beschikbaar waren tot er een provinciale subsidie beschikbaar kwam. De aanvraagtermijn hiervoor was beperkt. De investering bedraagt naar verwachting € 100.000. Onderhoudslasten worden in het totale onderhoud van de openbare ruimte opgevangen.

c. Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.

d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een door een subsidie gedekt krediet. Dit subsidie is in de loop van 2026 ontvangen. De bestuursrapportage is dan het eerst volgende moment om het krediet te formaliseren.

16. Een krediet van € 100.000 beschikbaar stellen voor de realisatie van een vitaal sportpark in Neede.

a. Dit is een nieuwe keuze.

b. Er is hier sprake van een inwonersinitiatief waar geen middelen voor beschikbaar waren tot er een provinciale subsidie beschikbaar kwam. De aanvraagtermijn hiervoor was beperkt. De investering bedraagt naar verwachting € 100.000. Onderhoudslasten worden in het totale onderhoud van de openbare ruimte opgevangen.

c. Er zijn nog geen verplichtingen aangegaan.

d. Het betreft hier het beschikbaar stellen van een door een subsidie gedekt krediet. Dit subsidie is in de loop van 2026 ontvangen. De bestuursrapportage is dan het eerst volgende moment om het krediet te formaliseren.

17. Van het voordelig resultaat van deze bestuursrapportage € 1.000.000 reserveren voor nieuwe energie.
a. Dit is een nieuwe keuze.
Zie het antwoord op vraag 9.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag 2. Niet-bestede middelen, doorschuiven naar 2027 en restant woningbouwbudgetten 2025

Wanneer middelen die de raad voor een specifiek doel beschikbaar heeft gesteld niet worden besteed, blijven deze dan voor datzelfde doel gereserveerd? Zo nee, op grond van welk raadsbesluit of welke bevoegdheid wordt daarvan afgeweken? Kan het college een totaaloverzicht geven van alle posten die van 2025/2026 naar 2027 doorschuiven, met het totaalbedrag en het deel daarvan dat beslag legt op de begrotingsruimte van 2027?

Een concreet voorbeeld hiervan is woningbouw: voor het toevoegen van nieuwe woningen wordt in deze Berap ruim €1 miljoen aan lasten toegevoegd, grotendeels bestaande uit restantbudgetten van woningbouwprojecten uit 2025. Kan het college per project aangeven om welk project het gaat, hoeveel woningen ermee worden gefaciliteerd, waarom de middelen niet in 2025 zijn besteed, en welke gevolgen dit heeft voor de planning van het betreffende project?

Antwoord:

Het basisprincipe bij een begroting is dat budgetten beschikbaar worden gesteld voor het begrotingsjaar. De raad stelt immers ieder jaar opnieuw een begroting vast. Budgetten die overblijven in een jaar vallen daarmee in het resultaat van het boekjaar. Er zijn enkele uitzonderingen op deze basisregel

1. *Er is sprake van dekking uit een reserve*
   De raad heeft een besluit genomen om bepaalde lasten te dekken uit een reserve. Bij de jaarrekening wordt bekeken hoeveel lasten er gemaakt zijn. Deze worden dan gedekt uit de reserve. Als er daarna nog dekking in de reserve zit voor meer lasten wordt het restantbudget in het jaar erna bij de bestuursrapportage opgevoerd.
2. *Er is sprake van dekking uit een subsidie en of specifieke uitkering*
   De dekking voor de uitgaven moeten verantwoord worden aan de subsidieverstrekker of het Rijk. In veel gevallen mag hier meer dan een jaar over gedaan worden. Restantbudgetten worden bij de jaarrekening in de reserve bestuurlijke claims gestort en bij de volgende bestuursrapportage weer opgevoerd.
3. *Er is sprake van resultaatbestemming*
   Als het wenselijk is andere budgetten dan budgetten die gedekt worden uit reserves of uit subsidies/specifieke uitkeringen over te hevelen naar het volgende jaar gebeurt dit bij de resultaatbestemming van de jaarrekening.

Op dit moment is nog niet duidelijk welke budgetten doorschuiven naar 2027. Bij de slotwijziging wordt een eerste inschatting gemaakt, bij de jaarrekening wordt dit exact duidelijk.

De specificatie van de vermelde bedragen voor het toevoegen van nieuwe woningen in deze Berap luidt:

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Omschrijving		BERAP
PRJCT ondersteuning initiatieven nieuwbouw	€	222.387
PRJCT Woningbouw <20 Neede, Noordijk, Rietmolen	€	119.620
PRJCT Woningbouw <20 Ruurlo, Beltrum en Leo stichting.	€	116.235
PRJCT Woningbouw <20 Borculo, Geesteren Gelselaar Haarlo	€	107.411
PRJCT Woningbouw <20 Eibergen, Rekken	€	75.913
PRJCT Sleutelproject Vrijersmaat, Eibergen	€	740
PRJCT Patrimoniumbuurt Eibergen	€	406.391
Lasten	**€**	**1.048.697**
PRJCT Patrimoniumbuurt Eibergen	€	520.712
Baten	**€**	**520.712**
Saldo	**€**	**527.985**

In 2023-2024 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het toevoegen van nieuwe woningen. Met deze middelen wordt de voorbereiding en begeleiding van diverse initiatieven opgepakt. Bij realisatie van de plannen kan (een deel van) de gemaakte kosten worden doorbelast aan de ontwikkelende partij. Destijds is bepaald dat deze budgetten – voor zover ze niet nodig zijn gebleken in enig jaar – doorschuiven naar een volgend jaar.

Daarnaast heeft een fors deel van het doorgeschoven budget betrekking op de herinrichting van de Patrimoniumbuurt in Eibergen. Hiervoor is investeringskrediet beschikbaar gesteld waarbij is bepaald dat de woningbouwcorporatie hieraan ook een bijdrage levert. Deze bijdrage is onder de baten opgenomen.

De overige budgetten zijn administratief ingedeeld op kernniveau en niet direct gekoppeld aan individuele projecten of faseringen. In die zin is er ook geen sprake van vertragingen in de planning. Over de voortgang van de woningbouwplannen wordt de gemeenteraad jaarlijks via een afzonderlijke notitie geïnformeerd.

Vraag 3. Sportvastgoed: €750.000 bij sporthal Borculo

Volgens Bijlage bij de Berap lijkt voor zaaldelen 4 en 5 van sporthal Borculo circa €750.000 minder nodig te zijn. Kan het college dit bedrag cijfermatig onderbouwen (waaruit bestaat de besparing, op welke post) en aangeven hoe zeker deze besparing is? Indien het bedrag inderdaad niet nodig is: waarom vloeit het niet

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

terug naar de reserve sportvastgoed, zodat het beschikbaar blijft voor sportvoorzieningen in andere kernen?

Antwoord:

Bij het opstellen van de bestuursrapportage is aanvankelijk uitgegaan van een voordeel op de zaaldelen 4 en 5 van sporthal Borculo van €750.000, in de veronderstelling dat dit gedekt zou kunnen worden vanuit de SPUK Sport. Na nader overleg met onze belastingadviseur is gebleken dat deze regeling dit jaar (nog) niet van toepassing is op deze post. Naar aanleiding hiervan is het bedrag geschrapt in de afzonderlijke bijlage. Per abuis is deze wijziging niet doorgevoerd in de bijlage die onderdeel uitmaakt van de bestuursrapportage zelf, waardoor het bedrag daar nog wel zichtbaar is. Dit betreft dus een technische fout in de verwerking.

Vraag 4. RWZI Borculo: WBI-subsidie, PFAS en gevolgen voor de woningbouw

Bij het WBI-project RWZI Borculo bestaat volgens de Berap het risico dat het project geen doorgang vindt, met mogelijk maximaal €700.000 minder WBI-subsidie tot gevolg en spelen daarnaast onzekerheden rond PFAS-verontreiniging en bodemsanering. Kan het college aangeven:

a. wat de actuele stand van zaken is rond dit project;

b. welke afspraken met het waterschap zijn gemaakt over de overname van het terrein, en wie de financiële en juridische risico's van PFAS-verontreiniging en bodemsanering draagt;

c. welke gevolgen het eventueel niet doorgaan van het project heeft voor de woningbouwopgave, de WBI-subsidie en de gemeentelijke financiën; en

d. waarom deze onzekerheid vooralsnog niet financieel is verwerkt in de Berap?

Antwoord:

a. *In juni 2026 heeft het college een finaal bod uitgebracht voor de aankoop van de gronden. Het waterschap heeft hier in beginsel positief op gereageerd maar er moeten nog diverse zaken nader worden uitgewerkt om te komen tot een overeenkomst die ter besluitvorming aan de gemeenteraad (voor het beschikbaar stellen van krediet voor de aankoop) en het Algemeen Bestuur van het waterschap kan worden voorgelegd. Het streven is dit zeer moeizame traject uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 af te ronden.*
b. *Zie hiervoor. Het uitgebrachte bod is gebaseerd op overname van het terrein na sloop en sanering voor rekening van het waterschap.*

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

c. *Met betrokken partijen is een programma van circa 150 woningen afgesproken. Een deel hiervan zou op de gemeentelijke gronden binnen het plangebied kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden om een deel van de opgave op alternatieve locaties in of rond Borculo te realiseren.*
Wij zijn met de subsidieverstrekker in gesprek over de gevolgen als woningbouwontwikkeling op het voormalige RWZI terrein binnen de gestelde termijnen niet haalbaar is. De WBI subsidie heeft betrekking op totaal 352 woningen in drie deelprojecten. In het uiterste geval zal deze subsidie naar rato worden verminderd. De mogelijke verlaging van de WBI subsidie bedraagt zoals in de Berap aangegeven € 700.000. De gemeente zal dit bedrag dan moeten aanvullen ten behoeve van de andere deelprojecten.
d. *Het uitgebrachte finale bod en de eerste reactie daarop bieden de basis voor het voeren van verdere gesprekken over de uitwerking van een koopovereenkomst. Met het sluiten van de overeenkomst doet dit financiële risico zich niet voor.*

Vraag 5. Leusinkbrink-Zuid: verslechterde raming en gevolgen

De actuele raming voor Leusinkbrink-Zuid valt beduidend minder positief uit dan bij vaststelling in 2023 werd verwacht en de Berap meldt dat mogelijk een beroep op de Algemene reserve nodig is. Kan het college aangeven:

a. wat de oorzaak van deze verslechtering is;

b. hoe groot het financiële effect is, in euro's, en de omvang van het beoogde beroep op de Algemene reserve; en

c. wat de gevolgen zijn voor het aantal te realiseren woningen, de planning en de betaalbaarheid van het project?

Antwoord:

a. *De raming uit 2023 was gebaseerd op een onafhankelijke berekening van de complexwaarde als basis voor de aanvraag WBI subsidie. Op dat moment was de stedenbouwkundige uitwerking van het plangebied nog niet bekend en is gerekend met kengetallen. Inmiddels is het bestemmingsplan vastgesteld en zijn op basis daarvan de civiele bestekken en ramingen opgesteld. Deze werken wij*

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

op korte termijn uit tot een grondexploitatiebegroting die aan uw raad ter vaststelling zal worden voorgelegd.

b. *Zie a. Bij het raadsvoorstel zullen wij nader ingaan op de financiële effecten in relatie tot de beschikbare middelen vanuit de WBI subsidie.*
c. *Het aantal te realiseren woningen is vastgelegd in het bestemmingsplan. De planning is met name vertraagd als gevolg van ingesteld beroep bij de Raad van State. Voor de betaalbaarheid van het plan blijven de WBI subsidievoorwaarden het uitgangspunt vormen.*

Vraag 6. Grondexploitatie: winstneming €400.000 en financiële ruimte voor woningbouw

De Berap constateert zelf dat de structureel geraamde winstneming uit grondexploitaties van €400.000 per jaar onzeker en waarschijnlijk te ambitieus is, terwijl deze prognose voor 2026 vooralsnog ongewijzigd blijft. Kan het college aangeven waarom deze raming niet al in deze Berap is bijgesteld, en wat volgens het college op basis van de huidige inzichten de meest realistische winstverwachting is voor de periode 2026-2030, graag per jaar?

Antwoord:

In het vastgestelde Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2026 [MPG] is totaal een nog te verwachten winst uit de lopende grondexploitaties vermeld van € 1.300.000. Hiervan wordt € 600.000 verwacht in 2026 en € 700.000 in 2027. In de Berap is erop gewezen dat de winstverwachting met name afhankelijk is van de verkooptransacties in het plan Elbrink Borculo en de afwikkeling van een langdurig traject met Rijkswaterstaat. Het is daarom niet uitgesloten dat de winst pas in een later jaar kan worden verantwoord.

Naast de lopende grondexploitaties die in het MPG zijn opgenomen werken we ook aan nieuwe gebiedsontwikkelingen. Denk aan 't Simmelink en de Vrijersmaat in Eibergen, Leusinkbrink Zuid in Ruurlo (zie vraag 5) en de realisatie van modulaire woningen in Neede, Borculo en Ruurlo. Per ontwikkeling stelt de gemeenteraad een exploitatiebegroting vast. De eisen aan betaalbaarheid en opgelopen kosten voor de bouw van woningen drukken de grondwaarde. Daarnaast stijgen door macro economische ontwikkelingen de kosten voor het bouw- en woonrijp maken van plangebieden. Deze ontwikkelingen temperen de winstverwachting voor de middellange termijn.

Via de Paragraaf Grondbeleid in de jaarrekening en het MPG bieden we inzicht in het geheel van de resultaten van de grondexploitaties.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag 7. Sociaal domein: ontwikkeling en uitsplitsing

De Berap laat een aanzienlijke extra last binnen het sociaal domein zien. Kan het college dit uitsplitsen naar Wmo, jeugd, participatie en overige onderdelen, in euro's per onderdeel en per onderdeel aangeven welk deel incidenteel en welk deel structureel is? Welke concrete maatregelen neemt het college om de structurele ontwikkeling beheersbaar te houden en welk financieel effect wordt van deze maatregelen verwacht?

Antwoord:

In onderstaande tabel is de totale lastenstijging van het Programma: "een Toekomstbestendig sociaal domein" overgenomen uit de bestuursrapportage (€ 7.631 K) en vervolgens in de kolommen met de gele koppen daarnaast uitgesplitst in Structurele lastenstijgingen, lastenstijging door indexering en incidentele lastenstijgingen. Onder de tabel wordt een toelichting gegeven.

Speerpunten	Begroting Primitief	bestuursrapportage	Waarvan Structureel	Waarvan indexering (struct)	Waarvan Incidenteel
Gelijke kansen en toegankelijkheid	1.632	6.409		1	6.408
Een sterke sociale basis gericht op preventie	3.467	728	159	59	510
Uitvoering van de WMO	14.167	76	-9	85	
Uitvoering van de Jeugdwet	16.959	-89	-132	44	
Robuuste uitvoering en toegang	6.626	492	328	11	153
Reserves	-	-	-	-	-
	42.851	7.617	346	200	7.071

Toelichting:
Veruit het grootste deel van de lastenstijging (€ 6.408 K onder "Gelijke kansen en toegankelijkheid" en € 510 K onder "Een sterke sociale basis gericht op preventie") komt voort uit aanpassingen van de begroting door het opnemen van de definitieve bedragen van specifieke uitkeringen. Binnen het speerpunt "Gelijke kansen en toegankelijkheid" voor:

- *Opvang ontheemde Oekraïners*
- *Inburgering*
- *Onderwijsachterstandenbeleid*

Binnen het speerpunt "Een sterke Sociale Basis gericht op Preventie".

- *Gezond en Actief Leven Akkoord (Gala) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).*

Bij het opmaken van de begroting 2026 is de definitieve omvang van deze specifieke uitkeringen nog niet bekend. Op het moment dat de beschikking met de definitieve uitkering is ontvangen kunnen de bedragen in de begroting worden gezet door deze wijzigingen op te nemen in de bestuursrapportage. Erg belangrijk is hierbij dat deze aanpassing zowel wordt toegepast op de inkomsten als de uitgaven en dat het effect op het saldo van de begroting budgettair neutraal is.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Alle andere aanpassingen op de begroting door de bestuursrapportage zijn het gevolg van indexering of administratieve wijzigingen waarbij het effect op de begroting vrijwel nihil is.

Participatie.
In de vraagstelling wordt ook participatie genoemd. Participatie maakt onderdeel uit van het programma Werken en Leren en adresseren we hier afzonderlijk.
Onder dit programma vallen een tweetal speerpunten. De mutaties op deze speerpunten zijn minimaal. Bij "Actieve deelname aan de arbeidsmarkt voor iedereen die dat kan" dalen de lasten met € 17.000 en bij het speerpunt "gerichte armoedebestrijding" dalen de lasten met€ 13.000.

Het college heeft in afstemming met u de Sturingsmaatregelen vastgesteld en rapporteert hier periodiek op. Daarbij is geen concreet beoogd financieel effect vastgesteld anders dan het beheersen van de lastenontwikkeling.

Het sociaal domein vertegenwoordigt een systeem met veel variabelen, die ieder op zich invloed hebben op de het gebruik en de financiële lasten van zorg. Financiële uitkomsten van sturing in het sociaal domein zijn daarom niet eenvoudig concreet te voorspellen.

Vraag 8. ZOOV en dorpskamers

Welke financiële ontwikkeling verwacht het college bij ZOOV en welk bedrag heeft dit voor 2026 en 2027?

Kan het college daarnaast de volledige financiering van de dorpskamers inzichtelijk maken, inclusief de exacte omvang van de overheveling vanuit de Wmo en de afzonderlijke subsidiebedragen per bron? Voor wat betreft de dorpskamers staat nl. in de bijlage van de subsidies bedragen verantwoord en tevens wordt in de toelichting gesproken over het onttrekken van gelden van de WMO ten gunste van de dorpskamers.

Antwoord:

Op 18 mei 2026 heeft de raad het Jaarverslag ZOOV 2025 ontvangen. In paragraaf 9.4 van dit jaarverslag is de meerjarenraming van ZOOV opgenomen. Voor Berkelland bedroegen de totale kosten voor ZOOV in 2025 € 1.782.352. De geraamde kosten bedragen € 1.882.000 in 2026 en € 1.963.000 in 2027. Deze ramingen zijn afhankelijk van verschillende factoren, waaronder indexatie en de ontwikkeling van de vervoervraag.

Op 4 december 2025 heeft de raad het Plan van Aanpak Dorpskamers Berkelland ontvangen. Voor de uitvoering wordt jaarlijks een structurele subsidie van € 190.000 verstrekt voor de dorpskamers in Eibergen en Neede. Daarnaast is € 145.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding naar Borculo en, waar nodig, het versterken van de dorpskamerfunctie. Deze uitbreiding wordt bekostigd door een structurele verlaging van het Wmo-budget voor dagbesteding en begeleiding.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag 9. CDOKE: opbouw en bestedingsruimte van €1 miljoen

Hoe is het bedrag van circa €1 miljoen dat voor CDOKE wordt geraamd precies opgebouwd, nu de specifieke uitkering is gewijzigd in een onderdeel van de algemene uitkering? In hoeverre zijn deze middelen juridisch geoormerkt en in hoeverre is de gemeente vrij om ze anders te besteden? Waarom worden de ontvangen middelen grotendeels pas in 2027 en 2028 uitgegeven en welke concrete verplichtingen bestaan er richting het Rijk over de besteding en verantwoording hiervan?

Er wordt benoemd dat er ca. 1,4 miljoen extra verhoging vanuit het Rijk in de algemene uitkering wordt meegenomen en deze is al wel meegenomen in het nieuwe resultaat. U vraagt apart om een krediet te verstrekken van 1 miljoen ten laste van het resultaat. Bent u het met ons eens dat hierdoor een onjuist beeld wordt geschetst van het voorlopige resultaat over 2026 doordat de inkomsten al wel zijn verantwoord en de uitgave nog niet ?

Antwoord:

Gemeenten hebben de afgelopen jaren nieuwe en geïntensiveerde taken in de energietransitie gekregen van het Rijk. Voor het dekken van aanvullende capaciteit of uitvoeringsopdrachten heeft het Rijk ook geld beschikbaar gesteld. Dit zijn de zogenaamde CDOKE gelden (tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid). In deze regeling zijn de bestedingsdoelen vastgelegd. Er is geen specifieke opbouw of raming van de CDOKE gelden vanuit het Rijk. De verdeling over de gemeenten gaat op basis van inwoneraantal.

In totaal ontving de gemeente Berkelland voor 2023, en 2024 ongeveer € 800.000 per jaar. Voor 2025 tot en met 2030 zal dit gaan om minimaal € 1.4 miljoen per jaar. In het regeerakkoord wordt uitgegaan van een verlenging van deze inzet en middelen tot 2040.
Het Rijk geeft sinds 2023 CDOKE als een specifieke uitkering (spuk). Vanwege de hoge kosten en verantwoordingsdruk wil het Rijk het aantal spuks verminderen. Dit moet gebeuren via een wetswijziging. Deze is nog niet voltooid. Daarom ontvangen gemeenten de CDOKE middelen in 2026 en 2027 via het gemeentefonds (Doeluitkering (DU)). Daarmee zijn de CDOKE gelden 2026 en 2027 algemene middelen waar de raad een besluit over moet nemen. Het betreft dus geen verhoging of extra geld, maar een andere manier van uitkeren van al geplande middelen.

De gemeenteraad heeft de opdracht voor het programma Nieuwe Energie vastgelegd in het EUP, het Energie Uitvoeringsprogramma. Het eerste EUP komt uit 2015. De laatste versie van het EUP loopt van 2023 tot 2030 en moet in 2027 geëvalueerd worden.
Vanuit het EUP is de afgelopen jaren het programma opgebouwd in de programmabegroting. De thema's komen daarin terug en de raad is steeds meegenomen/heeft richting gegeven aan onze inzet.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Bij de start van de rijksgelden in 2023 en 2024 was er weliswaar geld, maar waren en nog geen mensen en was het beleid hier niet op ingericht. Het heeft even tijd gekost om ons te organiseren en op te schalen. Het Rijksgeld van een jaarschijf mag in drie jaar uitgegeven worden. Om die reden hebben we nog middelen uit eerdere jaren in de reserve en zetten we het geld slim in zodat we geen -niet besteed- geld hoeven terug te storten. De middelen staan wel in onze planning en op onderdelen zijn hiervoor meerjarige afspraken gemaakt. Bijvoorbeeld met het Energieloket of het aantrekken van eigen medewerkers met een contract voor bepaalde tijd die betaald worden uit de CDOKE gelden.

In de Berap 2026 stellen wij voor € 400.000,- naar de algemene middelen te boeken en niet beschikbaar te stellen voor het programma Nieuwe energie. Deze middelen waren wel opgenomen in de programmaplanning en er waren nog geen verplichtingen op aangegaan. Gelet op de programmaplanning vinden wij dit verantwoord. Een voorbeeld is de ondersteuning die wij gepland hadden voor het begeleiden van lokale energiegemeenschappen. Een nieuwe ontwikkeling waar we tot nu toe minder vragen op binnen krijgen dan begroot.

Tot slot uw vraag over het effect op het resultaat. Zoals aangegeven is het geen extra geld, maar een andere manier van uitkeren door het Rijk die maakt dat de raad hier expliciet over moet beslissen. Bij de begroting 2026 en de perspectiefnota zijn wij uitgegaan van de ontvangst en besteding van deze CDOKE-middelen.
In de programmabegroting heeft u sinds drie jaar een specifieke 'landingsplek' opgenomen bij het speerpunt Innovatie- en ontwikkelagenda in het programma Nieuwe Energie. Inkomsten en uitgaven vallen, zoals aangegeven, niet altijd in hetzelfde boek jaar, vandaar dat we boekhoudkundig werken met een reserve. Mocht er meer CDOKE -geld door de raad anders worden ingezet (2026 en 2027) dan heeft dit direct gevolgen voor de uitvoering van het programma. Een voorbeeld is grootschalige opwek/windenergie. We hebben CDOKE-geld van 2026, 2027 en 2028 gereserveerd voor de inhuur van een projectleider en deskundige begeleiding van het gebiedsproces. Als dit wegvalt zullen wij met een los kredietverzoek bij u moeten komen.
Bij de geplande evaluatie van het EUP houden we ook onze geplande inzet opnieuw tegen het licht en zullen wij u hierover informeren.

Vraag 10. Infrastructuur: €550.000 en het onderliggende raadsbesluit

Op welk concreet raadsbesluit is de €550.000 voor infrastructuur in deze Berap gebaseerd? Betreft dit een resultaatbestemming uit 2025? Zo ja, waarom wordt dit bedrag op deze wijze in de Berap verwerkt, en niet via de daarvoor bestemde reserve?

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Antwoord:

De € 550.000 zoals opgenomen in de kolom 'Raadsbesluiten' komt voort uit het raadsbesluit van 26 mei 2026 over de 'Aanpak van staalslakken in recreatieve fietspaden' waarbij onder punt 2 door de gemeenteraad besloten is om een uitvoeringsbudget van € 800.000 beschikbaar stellen voor de voorbereiding, begeleiding en uitvoering van dat project (aanpak staalslakken recreatieve fietspaden), bestaande uit:
a. een krediet van € 250.000 voor het aandeel reconstructie, waarbij de afschrijvingslasten worden gedekt uit de nog beschikbare vrijgevallen afschrijvingslasten, en
b. een aanvullend exploitatiebudget van € 550.000 voor het aandeel sanering, te dekken uit het begrotingsresultaat 2026.

Vraag 11. ICT: budgetverschuivingen en doorschuiven

Welke ICT-budgetten en -investeringen worden in deze Berap ten opzichte van de primitieve begroting verschoven of doorgeschoven en om welke bedragen gaat het per post? Wat zijn hiervan de financiële gevolgen voor 2027 en verder en welke maatregelen treft het college om te voorkomen dat door verschuivingen tussen exploitatie en investeringen het totaaloverzicht van de ICT-kosten verloren gaat?

Antwoord:

Vanuit de activiteit algemeen is € 192.000 overgeheveld naar deze activiteit voor activiteiten op het gebied van databeheer. Daarnaast is € 177.000 overgeheveld van de activiteit personeel naar deze activiteit in verband met het onderhoud, beheer en gebruik van het personeelsadministratiesysteem. Dit waren al ICT budgetten en dat blijven ICT budgetten. De overheveling vindt plaats om het ICT budget beter in beeld te houden. Er worden geen investeringen doorgeschoven.

Vraag 12. Inhuur en personeel

Waarom worden begrote personeelskosten en de werkelijke kosten van externe inhuur op verschillende plaatsen in de begroting verantwoord? Kan het college de totale kosten van externe inhuur over 2024 en 2025, en de verwachting voor 2026, in euro's per jaar aangeven? Welke structurele en welke incidentele kosten brengt de nieuwe organisatiestructuur met zich mee, en zijn deze volledig en op de juiste plek in de begroting verwerkt?

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Antwoord:
Volgens het BBV moeten de loonkosten en inhuurkosten toegerekend worden aan de taakvelden waarop ze betrekking hebben. Daarmee komen de lasten op verschillende plekken in de begroting en jaarrekening terecht.

Vraag 13. Kosten uitbreiding college: van 3,6 naar 5 fte wethouders

Wat zijn de totale extra kosten, structureel per jaar van de uitbreiding van 3,6 naar 5 fte wethouders, uitgesplitst naar salarissen, pensioenlasten, wachtgeld, ambtelijke ondersteuning, facilitaire kosten en overige overhead? Wat betekent dit structureel voor de jaren 2027 tot en met 2030?

Antwoord:

Op 9 juni 2026 zijn door de fractie van het CDA eerder schriftelijke vragen gesteld over o.a. loonkosten inclusief pensioenlasten en vergoedingen. Zoals toen aangegeven bedragen deze lasten bij 1,4 fte op jaarbasis € 250.000 (salariskosten inclusief vaste toelagen en pensioenlasten bedragen € 234.500. Rest betreft diverse kosten zoals reiskosten, studiekosten etc.). Deze kosten zijn opgenomen in de bestuursrapportage en structureel in de begroting vanaf 2027. Wachtgeldverplichtingen worden niet vooraf geraamd.

In de beantwoording van de vragen van 9 juni j.l. is ook aangeven dat er in de organisatie meer ondersteuning en afstemming nodig is. Denk daarbij aan secretariële ondersteuning, communicatie, bestuursadvisering en mogelijk beleidsadvisering. Bij een uitbreiding in wethouders en de organisatie komen ook extra kosten voor overhead en facilitair. Deze te verwachten kosten laten zich op dit moment nog niet in bedragen uitdrukken. Hiervoor was ten tijde van het opstellen van de begroting 2027 nog niet alle informatie beschikbaar. Wij verwachten deze kosten mee te kunnen nemen in de begrotingswijzing die bij het collegeprogramma zal worden ingediend.

Vraag 14. Bibliotheek en taal/media

Welke rijksmiddelen voor taal en media vallen weg en om welk bedrag gaat het? Kan het college voor 2024, 2025 en 2026 de reguliere exploitatiekosten, eenmalige kosten, ontvangen subsidies en de gemeentelijke bijdrage in één overzicht naast elkaar zetten, en aangeven wat het structurele effect vanaf 2027 is?

Antwoord:

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Onder 'taal en media' verstaan we de rijksmiddelen voor leesbevordering en taalvaardigheid (taal) én de middelen voor digitale geletterdheid, mediawijsheid en het bibliotheekstelsel, die op de rijksbegroting onder Media en Cultuur vallen. In de beantwoording van deze schriftelijke vraag wordt onder rijksbijdrage verstaan: alle financiering die uiteindelijk ten goede komt aan de bibliotheek en haar activiteiten. Dit betreft niet alleen middelen die door het Rijk aan de gemeente worden verstrekt en vervolgens via de gemeentelijke bijdrage bij de bibliotheek terechtkomen, maar ook rijksmiddelen die via andere organisaties/stichtingen fondsen bij de bibliotheek terechtkomen. Deze brede benadering is van belang om een volledig beeld te geven van de beschikbare rijksfinanciering voor bibliotheekwerk.

1. Middelen die aflopen per 31 december 2026

De Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden (de Bibliotheek op school en BoekStart) lopen af per 2027. De bibliotheek ontving uit deze regeling een bedrag van € 81.713 in 2026. Deze middelen gaan niet via de gemeente, maar komen via Stichting Lezen rechtstreeks bij de bibliotheek terecht. De regeling ondersteunde zowel bestaande als nieuwe locaties van de Bibliotheek op school en BoekStart. Vooral voor nieuwe locaties waren aanvullende middelen beschikbaar voor onder meer collectieopbouw, activiteiten en de inzet van leesconsulenten. Landelijk was er voorheen voor bibliotheken circa € 25 miljoen per jaar beschikbaar in deze regeling, in 2027 is dat € 19 miljoen en vanaf 2028 weer structureel € 25 miljoen. De verdeelsystematiek verandert. Hoe die er precies uit komt te zien is nog niet duidelijk, het ministerie van OCW moet de regeling voor 2027 en 2028 nog publiceren.

2. Middelen die per 2025/2026 zijn weggevallen

Middel	Laatste jaar	Bedrag
NPO-middelen (onderwijsprojecten, digitale geletterdheid, BIEBlabs)	2025	€ 18.600
Naschools aanbod	2025	€ 4.133
Tel mee met Taal	2025	€ 7.650
SPUK Bieb (eenmalig, regeling 2023–2024)	2025/2026	€ 396.000 (€ 220.000 Borculo + € 176.000 Neede)

De NPO-middelen voor 2026 zijn door de raad opgevangen: bij het raadsbesluit van 15 april 2025 is € 30.000 per jaar bestemd voor voortzetting van de onderwijsprojecten (2026 uit de decentralisatie-uitkering). De SPUK Bieb was een eenmalige investeringsregeling die niet terugkeert.

3. Middelen die van vorm veranderen.

Middel	2025	2026	Vanaf 2027

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Versterking bibliotheekstelsel en wettelijke zorgplicht	*€ 129.602 (decentralisatie-uitkering, € 2,95 p.i.)*	*€ 129.602 (decentralisatie-uitkering, 2,95 p.i.)*	*circa € 134.000 via de algemene uitkering gemeentefonds (€ 3,05 per inwoner, jaarlijks geïndexeerd).*
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	*€ 43.815,50 (SPUK)*	*€ 43.815,50 (decentralisatie-uitkering)*	*€ 43.815,50 (structureel via het gemeentefonds)*
Spuk GOAB (Specifieke uitkering onderwijsachterstanden beleid)	*€ 44.354,00 (SPUK)*	*€ 51.214,00 (SPUK)*	*€ 51.214,00 + indexatie (bijzondere fondsuitkering of SPUK)*

De middelen voor de versterking van het bibliotheekstelsel en voor het IDO komen vanaf 2027 in de algemene middelen. De gemeenteraad heeft op 15 april 2025 besloten om vanaf 2027 het bedrag van € 129.602,00 voor de versterking van het bibliotheekstelsel per jaar structureel beschikbaar te stellen voor de verhoging van de subsidie aan de bibliotheek, gedekt uit precies deze middelen die aan het gemeentefonds worden toegevoegd. De sturing loopt via de nieuwe zorgplicht in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen en het verplichte gemeentelijk meerjarenplan dat wij opstellen samen met de gemeenten Oost-Gelre en Winterswijk. De SPUK GOAB (Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid) is een rijksbijdrage voor onder meer voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Gemeenten kunnen een deel van deze middelen ook inzetten voor leesbevordering en taalontwikkeling. De huidige regeling loopt tot en met 2026. Het Rijk is voornemens deze uitkering vanaf 2027 om te zetten naar een Bijzondere Fondsuitkering, maar hiervoor is nog een wetswijziging nodig waardoor de eventuele ingangsdatum nog niet definitief is.

Overzicht 2024, 2025 en 2026

Tabel 1: Kosten en dekking bibliotheekwerk Berkelland			
	2024 (realisatie)	**2025 (realisatie)**	**2026 (begroting)**
KOSTEN			
Reguliere exploitatiekosten BOA, vestigingen Berkelland	1.094.333	1.194.400	1.226.979
Eenmalige kosten huisvesting (verbouwing/inrichting Borculo en Neede)	0	530.265	0

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Totale kosten	**1.094.333**	**1.995.026**	**1.226.979**
DEKKING van de gemeentelijke bijdrage			
Structurele subsidie (begrotingspost, incl. OZB-compensatie)	722.041	747.273	850.118
Gemeentelijke subsidies: voorschoolse educatie, VoorleesExpress, IDO	79.416	88.170	95.030
Incidentele subsidie huisvesting (Borculo € 602.626 + Neede € 198.000)	0	800. 626 (waarvan 270.361 in 2026 nog mag worden besteed aan vestiging Borculo)	0
Totaal gemeentelijke bijdrage aan de BOA	**801.457**	**1.640.069**	**945.148**
DEKKING – overige			
Landelijke doelsubsidies rechtstreeks aan de BOA (Impulsregeling, tel mee met taal, bieblabs)	51.057	47.628	81.713
Eigen inkomsten BOA in Berkelland (contributies, verhuur, dienstverlening aan scholen)	149.500	189.344	200.805
NPO middelen	24.800	18.600	0
Totaal dekking	**1.069.674**	**1.895.115**	**1.227.666**

Tabel 2: Dekking van de gemeentelijk bijdrage			
Dekkingsbron	**2024**	**2025**	**2026**
Rijk – SPUK Bieb (Borculo € 220.000, Neede € 176.000)	0	396.000	0

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Rijk – decentralisatie-uitkering versterking bibliotheekstelsel	0	100.000	129.602
Rijk – decentralisatie-uitkering 2026, in 2025 al belegd (laatste termijn Borculo)	0	42.500	–
Rijk – SPUK/DU Informatiepunt Digitale Overheid	43.815	43.815	43.815
Rijk – onderwijsachterstandenmiddelen (voorschoolse educatie/GOA)	35.600	44.353	51.214
Gemeente – algemene reserve (incidenteel)	0	240.126	0
Gemeente – incidenteel	0	26.302	0
Gemeente – begrotingspost	722.041	747.243	720.518
Totaal	**801.457**	**1.640.069**	**945.147**

Tabel 3: Structureel effect vanaf 2027			
	2026	**Vanaf 2027**	**Verschil**
Rijksbijdrage versterking bibliotheekstelsel	129.602 (decentralisatie-uitkering)	± 134.000 (gemeentefonds, geïndexeerd)	+ 4.400
Rijksbijdrage IDO	43.815,50	± 43.815,50	± 0
Indicatieve begrotingspost BOA (excl. indexering)	850.118	868.140	+ 18.600
Impulsregelingen	81.713	onbekend	Onbekend
Spuk GOAB	€ 51.214,00	€ 51.214,00 + indexering	Nog onbekend

Tegenover de structurele verhoging van de subsidie van € 129.602 staat een structurele rijksbijdrage van circa € 134.000 via het gemeentefonds. Het wegvallen van de impulsregelingen per 2027 (€ 81.713 in 2026) raakt de gemeente niet, de bibliotheek wordt hier mogelijk wel rechtstreeks door geraakt. In dat geval vraagt het in stand houden van zowel de bestaande dienstverlening als de beoogde uitbreiding van de Bibliotheek op school en BoekStart om extra middelen. Dit vraagt om een afweging van ambities, opgaven en beschikbare middelen. Er is vanaf 2027 geen eenmalige rijksregeling meer voor bibliotheekhuisvesting.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Vraag 15. Financiële afwijkingen: beleid versus omstandigheden, eigen prioriteiten college

Kan het college aangeven welke substantiële financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting het gevolg zijn van gewijzigd beleid, en welke uitsluitend het gevolg zijn van gewijzigde omstandigheden, graag met per afwijking een duidelijke labeling? Waar heeft het college binnen de bestaande begroting zelf nieuwe prioriteiten aangebracht en op basis van welke afweging?

Antwoord:

De afwijkingen in de bestuursrapportage zijn allemaal het gevolg van gewijzigde omstandigheden. Het voorstel om een bedrag te bestemmen voor nieuwe energie is de enige prioriteit die dit college heeft gesteld.

Vraag 16. Voortgang woningbouw: 700 woningen 2026-2027

De Berap noemt circa 700 te verwachten woningen in 2026-2027. Kan het college dit uitsplitsen naar 2026 en 2027 én naar status (gerealiseerd, in aanbouw, vergund, in planfase), met de bijbehorende aantallen per categorie? Hoe verhoudt deze actuele planning zich tot de eerder door de raad vastgestelde woningbouwambities, en op welke onderdelen wijkt de planning daarvan af?

Antwoord:

Volgens ons Volkshuisvestingprogramma willen we 1320 woningen toevoegen voor 2036. Hierbij sturen we op 30% sociale huur en 66% betaalbare koop (incl. sociale huur). Met extra opgave voor een buffer voor de eventuele uitval streven we totaal naar 1716 plannen. Op onze planvoorraad staan voor de jaren tot 2032 al 1387 met harde en zachte plannen. We willen zeker nog ongeveer 330 nieuwbouwplannen toevoegen om onze opgave te halen.

Voor de jaren 2026 en 2027 verwachten we 703 woningen toe te voegen. Naar verwachting worden in 2026 hiervan ongeveer 332 woningen opgeleverd en start de bouw van 216 woningen.

	Sociale huurwoningen	*Betaalbare woningen (sociale huur+ koopwoningen)*	*'Dure' woningen*	*Totaal aantal woningen*
2026	*138 (40%)*	*244 (70%)*	*105 (30%)*	*349*
2027	*117 (33%)*	*220 (62%)*	*134 (38%)*	*354*

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

In de planning werd uitgegaan van de oplevering van 100 tot 120 woningen in deze jaren. Ondanks dat enkele initiatieven doorschuiven, lijkt deze opgave ruimschoots gerealiseerd te worden.

Let op; De laatste cijfers zijn van medio mei 2026. Een volledig overzicht volgt in de nieuwe versie van de "Staat van de woningbouw". De ambities van het raadsprogramma zijn hierin nog niet verwerkt.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.